ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 4. júna 2009 *

Vo veci C-285/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Francúzsko) z 24. júna 2008 a doručený Súdnemu dvoru 30. júna 2008, ktorý súvisí s konaním:

Moteurs Leroy Somer

proti

Dalkia France,

Ace Europe,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann (spravodajca), sudcovia M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet a J.-J. Kasel,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Moteurs Leroy Somer, v zastúpení: SCP F. Rocheteau a C. Uzan-Sarano, avocat,

— Dalkia France a Ace Europe, v zastúpení: SCP Coutard — Mayer — Munier-Apaire, avocat,

— francúzska vláda, v zastúpení: G. de Bergues a R. Loosli-Surrans, splnomocnení zástupcovia,

— španielska vláda, v zastúpení: J. López-Medel Bascones, splnomocnený zástupca,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Wilms a J.-B. Laignelot, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 9 a 13 smernice Rady 85/374/EHS z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky (Ú. v. ES L 210, s. 29; Mim. vyd. 15/001, s. 257).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Moteurs Leroy Somer a spoločnosťami Dalkia France a Ace Europe týkajúceho sa jej zodpovednosti za škodu spôsobenú na generátorovom agregáte nemocnice v dôsledku prehriatia ňou vyrobeného alternátora.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Deviate a osemnáste odôvodnenie smernice 85/374 znejú takto:

„keďže ochrana spotrebiteľa si vyžaduje odškodné za úmrtie alebo zranenie osôb a aj náhradu škody na majetku; keďže náhrada škody na majetku by mala byť obmedzená na tovar na osobné použitie alebo spotrebu…;

…

keďže z toho vyplývajúca harmonizácia nemôže byť v súčasnom stave úplná, ale otvára cestu k väčšej harmonizácii, keďže, preto je nevyhnutné, aby Rada dostávala v pravidelných intervaloch správy z Komisie o uplatňovaní tejto smernice, doložené prípadne príslušnými návrhmi“.

4 Podľa článku 1 smernice 85/374: „Výrobca je zodpovedný za škodu spôsobenú chybou svojho výrobku“.

5 Podľa článku 4 tejto smernice: „Od poškodenej osoby sa bude vyžadovať dokazovanie škody, chyby a príčinných súvislostí medzi chybou a škodou“.

6 Článok 9 uvedenej smernice stanovuje:

„Na účely článku 1 sa ‚škoda‘ definuje ako:

a) škoda s následkom smrti alebo zranenia osôb;

b) poškodenie alebo zničenie akejkoľvek časti majetku, inej než je chybný výrobok, s nižšou hraničnou sadzbou [s dolnou hranicou — *neoficiálny preklad*] v sume 500 [eur] za predpokladu, že časť majetku:

i) je typom bežne určeným na osobnú potrebu alebo spotrebu

a

ii) používala ju poškodená osoba hlavne na svoju súkromnú potrebu alebo spotrebu.

V zmysle tohto článku by nemali byť dotknuté vnútroštátne právne predpisy vzťahujúce sa na škody nehmotného charakteru.“

7 Článok 13 tej istej smernice znie takto:

„Táto smernica sa nedotkne práv, ktoré poškodenej osobe prislúchajú podľa ustanovení právnych predpisov o zodpovednosti na zmluvnom alebo nezmluvnom základe, alebo osobitného systému mimoriadnej zodpovednosti, existujúcej hneď po oznámení [v čase oznámenia — *neoficiálny preklad*] tejto smernice.“

Vnútroštátna právna úprava

8 Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, francúzske právo alebo francúzska ustálená judikatúra umožňujú osobe poškodenej chybným výrobkom požadovať náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, ak tento poškodený predloží iba dôkaz o škode, chybe výrobku a príčinnej súvislosti medzi touto chybou a škodou.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

9 Generátorový agregát umiestnený roku 1995 spoločnosťou Wartsila do nemocnice v Lyone zhorel v dôsledku prehriatia alternátora vyrobeného spoločnosťou Moteurs Leroy Somer, ktorá ho uviedla do prevádzky roku 1994.

10 Dalkia France poverená údržbou tohto zariadenia a jej poistiteľ Ace Europe nahradili materiálne škody spôsobené nemocnici touto nehodou a potom, čo na nich prešli jej práva, podali žalobu proti spoločnosti Moteurs Leroy Somer s cieľom dosiahnuť náhradu súm, ktoré zaplatili.

11 Rozsudkom zo 7. decembra 2006 Cour d'appel de Lyon konštatoval, že Moteurs Leroy Somer mal povinnosť zabezpečiť bezpečnosť výrobku a uložil mu povinnosť zaplatiť spoločnosti Dalkia France sumu 320 143,03 eura a spoločnosti Ace Europe sumu 229 107 eur.

12 Pred vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, Moteurs Leroy Somer najmä tvrdí, že povinnosť zabezpečiť bezpečnosť výrobku, ktorá zaťažuje každého profesionálneho predajcu, nepokrýva škody spôsobené na predmetoch určených na profesionálne využitie a použitých poškodeným na tento účel. Tým, že mu Cour d'appel de Lyon uložil povinnosť nahradiť čisto materiálne škody postihujúce generátorový agregát objednaný nemocnicou pre potreby jej profesionálnej činnosti, porušil ustanovenia článku 1603 Občianskeho zákonníka vykladané vo svetle smernice 85/374.

13 Keďže Cour de cassation považoval výklad smernice 85/374 za nevyhnutný pre rozhodnutie o dovolaní, ktoré mu bolo predložené, rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bránia články 9 a 13 smernice [85/374] výkladu vnútroštátneho práva alebo ustálenej vnútroštátnej judikatúry, ktorý umožňuje poškodenej osobe žiadať náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, ak táto poškodená osoba predloží iba dôkaz o škode, chybe výrobku a príčinnej súvislosti medzi touto chybou a škodou?“

O prejudiciálnej otázke

14 Svojou otázkou sa Cour de cassation v podstate pýta, či smernica 85/374 bráni výkladu vnútroštátneho práva alebo uplatneniu ustálenej vnútroštátnej judikatúry, podľa ktorých poškodený môže požadovať náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, ak tento poškodený predloží iba dôkaz o škode, chybe výrobku a príčinnej súvislosti medzi touto chybou a škodou.

15 Článok 9 smernice 85/374 vymedzuje výraz „škoda“ v zmysle článku 1 tejto smernice, podľa ktorého „výrobca je zodpovedný za škodu spôsobenú chybou svojho výrobku“.

16 Podľa tohto článku 9 uvedený výraz zahŕňa okrem škody spôsobenej smrťou alebo zranením osôb poškodenie alebo zničenie akejkoľvek časti majetku inej než je chybný výrobok, s dolnou hranicou v sume 500 eur, za predpokladu, že časť majetku je typom bežne určeným na osobnú potrebu alebo spotrebu a poškodená osoba ju používala hlavne na svoju súkromnú potrebu alebo spotrebu.

17 Je teda nutné konštatovať, že škoda, o akú ide vo veci samej, spôsobená na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, nie je zahrnutá vo výraze „škoda“ v zmysle smernice 85/374, a preto nemôže viesť k zodpovednosti výrobcu podľa článku 1 tejto smernice.

18 Moteurs Leroy Somer sa pritom vo svojich pripomienkach podaných Súdnemu dvoru domnieva, že smernica 85/374 tým, že nepodriaďuje škody spôsobené na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel režimu zodpovednosti, ktorý zavádza, zamedzuje členským štátom, aby stanovil pre tieto škody režim zodpovednosti, ktorý

spočíva na rovnakých základoch ako režim upravený touto smernicou, a to na samotnom dôkaze o škode, chybe a príčinnej súvislosti.

19 V tomto ohľade je namieste konštatovať, že režim, o aký ide vo veci samej, podriaďuje možnosť, aby poškodený požadoval náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, požiadavkám na dôkazy, ktoré zodpovedajú požiadavkám stanoveným v článku 4 smernice 85/374, teda tomu, aby poškodený preukázal škodu, chybu a príčinnú súvislosť medzi chybou a škodou.

20 Okrem toho je pravda, že Súdny dvor rozhodol, že rozsah voľnej úvahy, ktorú členské štáty majú pri úprave zodpovednosti za chybné výrobky, je plne vymedzený samotnou smernicou 85/374 a musí byť odvodený z jej znenia, účelu a štruktúry (rozsudok z 10. januára 2006, Skov a Bilka, C-402/03, Zb. s. I-199, bod 22 a citovaná judikatúra).

21 V tomto ohľade Súdny dvor spresnil, že smernica 85/374 smeruje v bodoch, ktoré upravuje, k úplnej harmonizácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov (rozsudok Skov a Bilka, už citovaný, bod 23 a citovaná judikatúra).

22 Rovnako je pravda, že Súdny dvor rozhodol, že článok 13 smernice 85/374, podľa ktorého sa smernica nedotkne práv, ktoré poškodenej osobe prislúchajú podľa ustanovení právnych predpisov o zodpovednosti na zmluvnom alebo mimozmluvnom základe, alebo osobitného systému mimoriadnej zodpovednosti, existujúcich v čase oznámenia tejto smernice, nemožno vykladať tak, že ponecháva členským štátom možnosť zachovať všeobecný režim zodpovednosti za chybné výrobky, ktorý sa odlišuje od režimu stanoveného uvedenou smernicou (rozsudok Skov a Bilka, už citovaný, bod 39 a citovaná judikatúra).

23 Navyše Súdny dvor rozhodol, že článok 13 smernice 85/374 sa má vykladať v tom zmysle, že ňou zavedený režim zodpovednosti nevylučuje uplatňovanie iných režimov zmluvnej alebo mimozmluvnej zodpovednosti, pokiaľ spočívajú na iných základoch, akými sú napríklad záruka za skryté chyby alebo zavinenie (rozsudok Skov a Bilka, už citovaný, bod 47 a citovaná judikatúra).

24 Skutočnosťou však zostáva, že smernica 85/374 môže brániť režimu zodpovednosti, o aký ide vo veci samej, iba pod podmienkou, že tento režim patrí do pôsobnosti uvedenej smernice.

25 Hoci totiž smernica 85/374, ako bolo pripomenuté v bode 21 tohto rozsudku, smeruje v bodoch, ktoré upravuje, k úplnej harmonizácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, nesleduje naopak, ako vyplýva z jej osemnásteho odôvodnenia, vyčerpávajúcu harmonizáciu oblasti zodpovednosti za chybné výrobky nad rámec uvedených bodov.

26 Ako pritom Dalkia France a Ace Europe, francúzska a rakúska vláda a Komisia tvrdia vo svojich pripomienkach predložených Súdnemu dvoru, režim zodpovednosti, o aký ide vo veci samej, nepatrí do pôsobnosti smernice 85/374.

27 Tak zo znenia, ako aj zo štruktúry smernice 85/374 a najmä z jej článkov 1 a 9, ako aj z jej deviateho odôvodnenia totiž vyplýva, že náhrada škôd spôsobených na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel nepatrí medzi body, ktoré uvedená smernica upravuje, keďže také škody nie sú zahrnuté, ako bolo konštatované v bode 17 tohto rozsudku, vo výraze „škoda“ v zmysle článku 1 smernice 85/374, ako ho vymedzuje jej článok 9.

28 Je teda nutné konštatovať, že náhrada škôd spôsobených na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel nepatrí do pôsobnosti smernice 85/374.

29 Tento výklad nie je vyvrátený skutočnosťou, že cieľom smernice 85/374, ako vyplýva z jej prvého odôvodnenia a z judikatúry Súdneho dvora (rozsudky z 25. apríla 2002, Komisia/Francúzsko, C-52/00, Zb. s. I-3827, bod 17; Komisia/Grécko, C-154/00, Zb. s. I-3879, bod 13, a González Sánchez, C-183/00, Zb. s. I-3901, bod 26), nie je iba zamedziť rozdielom v úrovni ochrany spotrebiteľov, ale aj zabezpečiť neskreslenú hospodársku súťaž medzi hospodárskymi subjektmi a uľahčiť voľný pohyb tovaru.

30 Nič v texte smernice 85/374 totiž neumožňuje záver, že normotvorca Spoločenstva tým, že obmedzil náhradu škôd na majetku podľa tejto smernice na veci na osobnú potrebu alebo spotrebu, zamýšľal zbaviť členské štáty, so zreteľom na cieľ zabezpečiť neskreslenú hospodársku súťaž a uľahčiť voľný pohyb tovaru, možnosti stanoviť, pokiaľ ide o náhradu škôd spôsobených na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, režim zodpovednosti, ktorý zodpovedá režimu zavedenému uvedenou smernicou.

31 Keďže harmonizácia uskutočnená smernicou 85/374 nezahŕňa náhradu škôd spôsobených na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, táto smernica teda členskému štátu nezamedzuje, aby stanovil v tomto ohľade režim zodpovednosti, ktorý zodpovedá režimu zavedenému uvedenou smernicou.

32 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba odpovedať na položenú otázku tak, že smernica 85/374 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni výkladu vnútroštátneho práva alebo uplatneniu ustálenej vnútroštátnej judikatúry, podľa ktorých poškodený môže požadovať náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie

a použitej na tento účel, ak tento poškodený predloží iba dôkaz o škode, chybe výrobku a príčinnej súvislosti medzi touto chybou a škodou.

O trovách

33 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Smernica 85/374/EHS Rady z 25. júla 1985 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni výkladu vnútroštátneho práva alebo uplatneniu ustálenej vnútroštátnej judikatúry, podľa ktorých poškodený môže požadovať náhradu škody spôsobenej na veci určenej na profesionálne využitie a použitej na tento účel, ak tento poškodený predloží iba dôkaz o škode, chybe výrobku a príčinnej súvislosti medzi touto chybou a škodou.

Podpisy